

[Hølge von Rosen.]

af eksportens kreditkrav, stadig uden for denne aftale, og der er jo også rentefavører, f. eks. de 6 pct. i rebelåningsrente for skibskreditobligationer, altså værfterne. Det er for mig at se overordentlig tvivlsomt, om man bør søge at få inkorporeret disse og andre eksportfavører i en kreditrationeringsaftale, eller om det fortsat bør være et konduitespørgsmål for bankerne og således, at der i fornødent omfang suppleres af Nationalbanken og statslige myndigheder. Hele spørgsmålet om eksportfinansiering, herunder indrømmelse af favører i visse tilfælde, må vel også ses stærkt i belysning af, hvordan vore udenlandske konkurrenter er stillet bl. a. i finansieringsmæssig henseende, og man kan såmænd godt tage skattebegunstigelser ved eksport op som en af de ting, der burde belyses, hvis man ville have hele spørgsmålet klaret.

Må jeg konkludere, at det radikale venstre erkender, at forslaget beskæftiger sig med meget vigtige ting, men at vi er yderst reserverede over for hovedparten af dette helt uoverskuelige forslag.

Ømann: Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Poul Dam, er bortrejst, skal jeg tillade mig at komme med et par bemærkninger i hans sted.

Dette forslag berører jo en række emner på det kreditpolitiske område, hvor man givetvis kunne gribe ind og også gøre det med en vis gavnlig virkning. Ønsket om, at Nationalbanken sætter sig lidt hårdere på forretningsbankerne for at opnå en bedre samfundsøkonomisk udnyttelse af den del af låne- og investeringskapitalen, som disse institutter råder over, ja, det er et ønske, som vi ganske kan dele, og som vi også tidligere har givet udtryk for. Jeg forstod på justitsministeren, at man næsten skulle nå hen til at nationalisere Nationalbanken, førend man kunne få den til at gøre noget i denne retning; men jeg tror nu nok, at Nationalbanken, hvis den ellers havde vilje til at gøre noget i den retning, også havde midler til at dirigere lånepolitikken i en vis retning. F. eks. kunne Nationalbanken vel nok, uden at det virkede krænkende, interessere sig lidt for, hvor meget af forretningsbankernes kapital der anvendes til finansiering af afbetalingshandel, hvor meget der

anvendes i forbindelse med de finansierings-selskaber, som forretningsbankerne jo har oprettet i tilknytning til sig.

Jeg vil dog advare mod at overbetone den åbenbart knæsatte tanke om, at det gælder om ensidigt at favorisere eksportindustrier eller, som det her tilføjes, industrier, der producerer i konkurrence med importen. Selv en lavt udviklet industri — som den danske jo er — er så integreret, at man næppe kan tillade sig at pille visse sektorer ud til en decideret særfavorisering. Det er i hvert fald noget, man skal udvise en vis forsigtighed med. Det ville utvivlsomt være let gennemførligt at fastsætte en maksimalrente — nu siger man, det er en ågerrente, der skulle fastsættes — og fastsætte sanktioner for overtrædelse af en sådan rentebestemmelse. Store og, skal vi sige mindre ønskværdige dele af afbetalingshandelen kunne sikkert saneres en del gennem en sådan i og for sig let kontrollerbar maksimalrente. Derimod vil den foreslåede beskatning af visse private pantebreve nok volde en del administrative besværligheder, medmindre man skal gå meget hårdt til værks med grove kriterier og meget håndfaste bevisregler.

Jeg må sige — det er allerede sagt — at den efterlyste registrering finder jo allerede sted; hr. Kai Moltke kan gå ind i læsesalen og læse Statstidende — den afdeling, der hedder Tinglysningstidende — dér står de opmarcheret, alle tinglysningerne.

Der er jo også andre dele af forslaget, der bærer præg af et lidt svigtende kendskab til det virkelige liv. At lave en lovbestemmelse om, at tinglysning af private pantebreve er obligatorisk, vil næppe gavne ret meget; det hører vist til på lånemarkedets alleryderste overdrev at give lån i fast ejendom og samtidig afstå fra tinglysning og beskyttelse af sit tilgodehavende.

Vi kan altså støtte den gode vilje, der ligger bag dette forslag, selv om en omredigering og korrigerering på forskellige punkter naturligvis bliver nødvendig, når man får tænkt sig om. Men i øvrigt synes jeg, at når forslaget nu sætter sig de meget høje mål at sanere kreditforholdene og at gavne og sikre beskæftigelsen, så mangler der da en påpegning af helt fundamentale ting. En væsentlig del af renteinflationen kan naturligvis henføres til den almindelige in-